

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 60/23

Luxemburg, 18 april 2023

Arrest van het Hof in zaak C-1/23 PPU | Afrin

Gezinshereniging: het Unierecht verzet zich tegen een nationale regeling die zonder uitzondering vereist dat een verzoek tot gezinshereniging in persoon wordt ingediend bij een bevoegde diplomatieke post

De regeling kan echter wel bepalen dat de betrokkene in een later stadium van de procedure voor gezinshereniging in persoon dient te verschijnen

X en Y, Syrische staatsburgers, zijn in 2016 in Syrië getrouwd. Zij hebben twee kinderen, geboren in 2016 en 2018. In 2019 heeft Y Syrië verlaten om naar België te gaan, terwijl X en hun twee kinderen in het noordwesten van Syrië in de stad Afrin zijn gebleven, waar zij zich nog steeds bevinden. Op 25 augustus 2022 heeft de Belgische overheid aan Y de vluchtelingenstatus verleend. In september 2022 heeft de advocaat van X en haar kinderen namens hen per e-mail en per brief een verzoek tot toegang en verblijf ingediend in het kader van gezinshereniging, zodat zij zich bij Y in België konden voegen. Volgens hun advocaat bevonden X en haar kinderen „zich in buitengewone omstandigheden die hen daadwerkelijk verhinderen zich naar een Belgische diplomatieke post te begeven om een verzoek tot gezinshereniging in te dienen”, zoals de Belgische wettelijke regeling dat vereist. Op 29 september 2022 heeft de Dienst Vreemdelingenzaken geantwoord dat het volgens de Belgische wettelijke regeling niet mogelijk was om per e-mail een verzoek tot toegang en verblijf in te dienen in het kader van gezinshereniging, en X en haar kinderen verzocht contact op te nemen met de bevoegde Belgische ambassade.

Op 9 november 2022 hebben X, Y en hun kinderen de Belgische Staat voor de Franstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel gedagvaard en verzocht dat hun verzoek tot gezinshereniging wordt ingeschreven. In dit verband hebben zij betoogd dat een bij de Dienst Vreemdelingenzaken ingediend verzoek moet worden aanvaard uit het oogpunt van het Unierecht, gelet op het feit dat X en haar kinderen zich niet naar een bevoegde Belgische diplomatieke post kunnen begeven. Deze rechtbank vraagt het Hof of het Unierecht zich verzet tegen een regeling zoals de Belgische wettelijke regeling in kwestie.

Het Hof merkt in zijn arrest van vandaag om te beginnen op dat de lidstaten de nodige flexibiliteit aan de dag moeten leggen om de betrokkenen in staat te stellen hun verzoek tot gezinshereniging daadwerkelijk en tijdig in te dienen. Daartoe dient de lidstaat de indiening van dit verzoek te vergemakkelijken en het gebruik van technieken voor communicatie op afstand toe te staan. Wanneer die flexibiliteit ontbreekt en er zonder uitzondering wordt vereist dat de betrokkenen op het moment van indiening van het verzoek in persoon verschijnen, kan immers geen rekening worden gehouden met eventuele belemmeringen voor deze indiening. De uitoefening van het recht op gezinshereniging zou op die manier onmogelijk gemaakt kunnen worden waardoor de gezinsleden van elkaar gescheiden blijven en de preciaire situatie blijft bestaan. In het bijzonder wanneer de gezinsleden zich bevinden in een land waar een gewapend conflict heerst, kunnen de mogelijkheden om zich naar een bevoegde diplomatieke of consulaire post te begeven aanzienlijk beperkt zijn. Om te voldoen aan het vereiste om in persoon te verschijnen, kunnen deze personen – die bovendien minderjarig kunnen zijn – gedwongen worden om te wachten totdat de

veiligheidssituatie hen in staat stelt om zich te verplaatsen. Doen zij dit niet, dan stellen zij zich bloot aan onmenselijke of vernederende behandelingen, of brengen zij hun leven in gevaar.

Wat de bijzondere situatie van vluchtelingen betreft, voegt het Hof hieraan toe dat wanneer de betrokken lidstaat geen enkele flexibiliteit aan de dag legt, de vastgestelde termijnen mogelijk niet in acht kunnen worden genomen. Bijgevolg zouden er voor de gezinshereniging van de betrokkenen bijkomende voorwaarden kunnen gelden die moeilijker te vervullen zijn. Dit is in tegenspraak met de doelstelling van de richtlijn **inzake het recht op gezinshereniging om bijzondere aandacht te schenken aan de situatie van vluchtelingen**.

Het Hof stelt vast dat het **vereiste om in persoon te verschijnen** op het moment van de indiening van het verzoek tot gezinshereniging, zonder dat er uitzonderingen op dit vereiste worden toegestaan om rekening te houden met de concrete situatie waarin de familieleden van de gezinshereniger zich bevinden, ertoe leidt dat de uitoefening van het recht op gezinshereniging in de praktijk onmogelijk wordt gemaakt. Een dergelijke regeling **die zonder de nodige flexibiliteit wordt toegepast, doet afbreuk aan de door het Unierecht nagestreefde doelstelling en ontnemt dit recht zijn nuttig effect**.

Het Hof merkt eveneens op dat een nationale bepaling die zonder uitzondering vereist dat gezinsleden van de gezinshereniger in persoon verschijnen om een verzoek tot gezinshereniging in te dienen, zelfs wanneer dit onmogelijk of uiterst moeilijk is, inbreuk maakt op het **recht op eerbiediging van de eenheid van het gezin**. Een **dergelijke verplichting vormt namelijk een inmenging in dat recht die niet in verhouding staat tot het doel – dat zeker legitiem is – om fraude in verband met gezinshereniging te bestrijden**.

Het Hof verduidelijkt in dit verband dat de procedure voor gezinshereniging in fasen verloopt. Zo kunnen de lidstaten **verlangen dat de gezinsleden van de gezinshereniger in een later stadium van deze procedure in persoon verschijnen** zodat de lidstaten onder andere de familiebanden en de identiteit van de betrokkenen kunnen verifiëren. De lidstaten hoeven voor de behandeling van het verzoek tot gezinshereniging niet te vereisen dat de betrokkenen al bij de indiening van het verzoek in persoon verschijnen.

Een lidstaat die vereist dat gezinsleden van de gezinshereniger in een later stadium van de procedure in persoon verschijnen, moet dit evenwel vergemakkelijken door met name consulaire documenten of laissez-passers uit te vaardigen, en moet het aantal keren waarop de betrokkene in persoon moet verschijnen tot het strikt noodzakelijke beperken. Anders wordt er afbreuk gedaan aan de door het Unierecht nagestreefde doelstelling om gezinshereniging te bevorderen en worden de grondrechten die het Unierecht beoogt te beschermen, geschonden. De lidstaat moet daarom voorzien in de mogelijkheid om de controle van de familiebanden en de identiteit waarbij de gezinsleden aanwezig moeten zijn te verrichten aan het einde van de procedure en, in voorkomend geval en waar mogelijk, bij de afgifte van de documenten die toegang verlenen tot het grondgebied van de betrokken lidstaat.

Het Hof komt tot de slotsom dat **het Unierecht zich verzet tegen een nationale regeling die ook in een situatie waarin het voor gezinsleden van de gezinshereniger – in het bijzonder van een erkende vluchteling – onmogelijk of uiterst moeilijk is om zich te begeven naar de bevoegde diplomatieke of consulaire post van een lidstaat vereist dat zij zich in persoon naar die post begeven voor de indiening van een verzoek tot toegang en verblijf in het kader van gezinshereniging**. Deze lidstaat kan wel vereisen dat deze gezinsleden in een later stadium van de procedure voor gezinshereniging in persoon verschijnen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) en de samenvatting van het arrest zijn op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Volg ons!

